

KRZYWDZIĆ (25) *vb impf*

inf krzywdzić (10). ◇ *praes 2 sg* krzywdzisz (1). ◇ *3 sg* krzywdzi (3). ◇ *2 pl* krzywdzicie (1). ◇ *3 pl* krzywdzą (3). ◇ *praet 3 sg m* krzywdził (2). ◇ *fut 3 sg m* będzie krzywdził (1). ◇ *con 2 pl m pers* byście krzywdzili (1). ◇ *3 pl subst* bodąj krzywdziły (1). ◇ *impers praet* krzywdzono (1). ◇ *part praes act* krzywdząc (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII w. (z Cn).

Wyrządzać krzywdę, szkodę, ujmę dopuszczać się gwałtu, uciskać; iniuriam alicui facere a. inferre a. iniungere a. offerre, iniuria aliquem afficere a, affligere a, laedere, iniurium (a. iniuriosum) in aliquem esse, iniuriose facere, violare ius Cn [w tym kogo (20)] (25) : Mącz 179a; nikomu on zle nie myślił/ niko⁸⁰ nie krzywdził GórnDworz Ee, Hhv, Mm7; BudNT Matth 20/13; ModrzBaz 62v; ktory [Symeon] się śpráwiedliwy bliźniemu/ á Bogoboyny w fumnieniu zówždy náydował: niechcąc nikogółz krzywdzić/ chodził w boiázni przed Bogiem. SkarŻyw 114; żeby to byli obwárowáli/ iákoby ieden drugiego krzywdzić nie mógł/ á iefliby vkrzywdził/ żeby zaráz była śpráwiedliwość. GórnRozm K3v, K2v; GrabowSet D2; co tu Phoebe czyniśz? Ná nowé krzywdziśz łamiąc náłzé práwá/ Y łupy náłzé gwałtem wydziéraiąc. KochFrag 45; WujNT Act 7/27, Zzzzz4.

krzywdzić czym (1): Tego chce iefzcze po was [sędziowie] ábyście ták żyli/ Byście swoią mądrością proftych nie krzywdzili. PaprPan Cc3v.

krzywdzić w czym (3): CzechRozm 249; iefliby [...] to czynić zániedbał/ álbo w przereczonych dobrách przez się álbo napráwnné ołoby którýmkoľwiek śpołobem będzie krzywdził [iniuriatus fuerit JanStat 449] SarnStat 1256, 1254.

Zwrot: »nie krzywdzić i w szelągu jednym« (1): A nie rádząc go krzywdzić y w źelągu iednym/ Pewnie zaráz zábiedałz tákci powiem przed nim. PaprPan Y3v.

Szeregi: »krzywdzić i szkodzić« [szyk 2 : 2] (4): CzechEp 8; Phil D2; Ale wy krzywdzićie y źzkodzićie/ á iefzcze brácią [vos iniuriam facitis et fraudatis, et hoc fratribus]. Aza niewiećie iż nieśpráwiedliwi nie odźiedziczą kroleśtwá niebiełkiego? WujNT 1.Cor 6/8; GrabPospR K4v.

»uciskać a krzywdzić« (2): Trapże ty ktorzy nas wćifkaią/ á gwałtownie y hárdzie krzywdzą [Afflige opprimentes et contumeliis afficientes in superbia], BibRadz 2.Mach 1/28; BudBib 2.Mach 1/28.

W przen [kogo] (1) : Boday ieich v świátá Długi czás nie krzywdziły zazdrościwe látá. WitosłLut A2v.

Synonimy: szkodzić, uciskać.

Formacje współrdzenne: krzywdzić się, odkrzywdzić, skrzywdzić, skrzywdzić się, ukrzywdzić; ukrzywdzać.

Cf **KRZYWDZĄCY, KRZYWDZENIE, [KRZYWDZONY]**